

Deel 1

Malawi - De Kennismaking

1

Lilongwe Airport, vijf uur 's middags lokale tijd. Na een vliegreis vanaf Schiphol van amper dertien uur met een tussenstop op het militaire vliegveld van Nigeria, kwam Timo aan in Malawi. Bij het opengaan van de vliegtuigdeuren sloeg de verzengende hitte al in zijn gezicht. 'Welcome to the Warm Heart of Africa' stond er met grote letters in de aankomsthal van het vliegveld. Hij zou opgehaald worden door ene Edson, dat was hem verzekerd door de telefoon. 'The Warm Heart of Africa' bleef nog even in zijn gedachten rondspoken. Bij vertrek vanuit Nederland was het, zoals altijd in oktober, winderig en regenachtig geweest.

'Waar ben ik aan begonnen,' dacht Timo. Tot vier dagen daarvoor had hij slechts een keer een nieuwsbericht over Malawi gelezen. Vier jaar geleden had Madonna een kind uit dat land geadopteerd en dat was wereldwijd door velen publiekelijk bekritiseerd. Een kind uit zijn natuurlijke leefomgeving weghalen bij zijn ouders in een van de armste landen ter wereld en opvoeden in een land als de Verenigde Staten, kon nooit in het belang van het kind zijn. Ten tijde van de adoptie was er geen legaal adoptiesysteem in Malawi en daarom waren er mensenrechtenorganisaties die hun vraagtekens hadden geplaatst bij de voorkeursbehandeling van de pop-diva.

Nadat Timo zijn koffers van de band had gehaald en op een trolley had geplaatst, liep hij naar de uitgang van het vliegveld in de hoop daar opgevangen te worden door Edson. Zelf had Timo geen flauw idee hoe hij hem zou kunnen herkennen tussen de honderden Afrikanen op het

vliegveld. Het viel hem op dat Afrikanen klein zijn vergeleken met Europeanen. Hij kon over bijna iedereen heen kijken.

‘Meneer Spakenburg, welkom in Malawi,’ klonk er opeens een stem van opzij. Er dook een donker mannetje van één meter vijftenzestig voor Timo op. Hij had een vriendelijk gezicht met een klein snorretje en er kwam een stel hagelwitte tanden tevoorschijn tussen zijn grijnzende lippen. Hij zag er verzorgd uit en had een vrolijk voorkomen. ‘Ik ben Edson Banda, fijn u te ontmoeten. Heeft u een goede reis gehad?’ vroeg hij in vloeiend Engels.

Timo knikte en gaf hem een hand. Hij had drie dagen daarvoor een recente foto van zichzelf per e-mail naar Maarten Cremers gestuurd. Blijkbaar had Edson die foto gezien en hem daaraan herkend op het vliegveld. Er liepen weliswaar niet heel veel blanke mensen op het vliegveld, toch was Timo niet de enige.

‘Ik zal uw koffers naar de auto dragen. Volgt u mij maar. De auto staat hier vlakbij geparkeerd. Meneer Cremers wacht op u, maar voordat u hem zult ontmoeten, moeten we nog minstens vijftienveertig minuten rijden.’

Op de parkeerplaats bij het vliegveld stond een Landrover Defender, voorzien van opvallende stickers met de tekst ‘Bokiko Safaris’ op de zijkantten. Precies zo een als de ouders van Timo hadden toen hij nog op de basisschool zat. Alleen bij deze zat het stuur aan de andere kant van de auto. Malawi was tot 1964 een Britse kolonie geweest en zoals in de meeste Afrikaanse landen rijdt men er links, had Timo in een artikel op internet gelezen over het land. Edson zette de koffers op de achterbank en ging achter het stuur zitten. ‘Neemt u alstublieft plaats en vergeet niet om uw gordel om te doen,’ waarschuwde hij. ‘De wegen in Afrika zijn anders dan de Europese wegen,’ voegde hij er met een knipoog aan toe. ‘Ik ben zelf nooit in Europa geweest, hoor. Al zou ik graag nog eens gaan. Uw voorgangers hebben me het een en ander verteld. Ik ken inmiddels aardig wat Europeanen die in de afgelopen jaren ook voor Bokiko gewerkt hebben.’

Timo was overdonderd door het enthousiasme waarmee Edson hem ontving. ‘Waarom wilde u eigenlijk zo graag naar Malawi komen?’

‘Toen mijn ouders twaalfeneenhalf jaar getrouwd waren, boekten ze - om dat jubileum te vieren - een vakantie naar Zuid-Afrika voor ons hele gezin. Ik heb nog een jonger broertje. Mijn ouders wilden geen uitgebreid feest geven voor familie en vrienden, maar het liever met het gezin vieren. Daarom gingen we op safari door het Kruger Park. Het was de eerste keer dat ze me meenamen naar een ver land. De reis was betoverend, met als resultaat dat we allemaal tijdens de vakantie verliefd werden op Afrika.’

Timo glunderde als een klein kind. ‘Daarom wilde ik heel graag weer naar Afrika. Na elf jaar werd het weer eens tijd.’

‘Ik ben zelf nooit in het Kruger Park geweest, maar heb er veel verhalen over gehoord. Het schijnt een van de mooiste parken in Afrika te zijn. Ik ben erg benieuwd wat u van Kasungu National Park zult vinden.’

Edson startte de motor en reed voorzichtig weg. Tijdens de rit vertelde hij uitgebreid over Malawi en de stad waarin hij geboren was. ‘Lilongwe heeft iets minder dan een miljoen inwoners. De meeste buurten zijn armoedig, opgebouwd uit lemen hutjes met strooien daken. Eén fikse windvlaag en de hele buurt verandert in een kale vlakke. Het is een grote stad en bestaat uit verschillende districten.’

‘En nu gaan we naar het woonhuis van Maarten Cremers?’

‘Meneer Cremers woont in een van de buitenwijken van Lilongwe, in een heel mooie wijk,’ antwoordde Edson. ‘Maar daar gaan we nu niet naartoe. Over een paar weken zult u zijn huis vanzelf een keer zien. Het is echt prachtig, ik vind het een van de mooiste huizen in Lilongwe. We rijden nu naar het kantoor van Bokiko Safaris, waar meneer Cremers op u wacht.’

Het bedrijf van Cremers lag in Centre Road, een straat midden in het stadscentrum van Lilongwe. Het was een lange straat, aan weerszijden ingesloten door prachtige bomen die een boog over de weg vormden. Maarten Cremers stond al te wachten bij deingangspoort van het terrein. Het was een lange kerel, precies zoals Timo hem zich voorgesteld had na het telefoongesprek vanuit Nederland en de paar e-mails die ze naar elkaar gestuurd hadden.

Hij had een enigszins studentikoos voorkomen. Lange haren tot in zijn nek, gekleed in een ruitjeshemd, nette pantalon en gaatjesschoenen. Je kon meteen merken dat hij de directeur van het bedrijf was. Hij had duidelijk het charisma van iemand die de lakens uitdeelt binnen een organisatie. Edson stelde zich onderdanig op in zijn bijzijn en durfde hem amper aan te kijken. Hij sprak met gebogen hoofd tegen Cremers, als een klein kind dat verantwoording aan z'n ouders moet afleggen nadat er plotseling een koekje verdwenen is uit de koektrommel.

‘Hallo Timo, fijn dat je er bent,’ zei Cremers opgewekt. ‘Hopelijk heb je een rustige vlucht gehad. Ik zal je kort even rondleiden door het kantoor van Bokiko, want ik moet er zo weer vandoor.’ Het pand bleek het oude woonhuis van Cremers te zijn. De woonkamer was omgebouwd tot werkkamer van Cremers zelf. Timo mocht zijn eerste nacht doorbrengen in het gastenverblijf dat nog intact gelaten was. Vanuit het raam aan de voor-

zijde van de slaapkamer kon hij uitkijken over de garage van Bokiko Safaris. De oude schuur van het huis was omgetoverd tot werkplaats en er stonden tussen de vijftwintig en dertig Landrovers. Het waren Defenders, de langste versie van het type, met stickers aan de zijkant waarop de tekst 'Bokiko Safaris' gedrukt was, net zoals bij de auto waarmee Edson Timo opgehaald had bij het vliegveld. Het huis was aan de achterzijde voorzien van een uitgestrekte tuin met allerlei fruitbomen. Bomen met tropische vruchten zoals mango's en bananen.

Na de korte rondleiding en kennismaking met Cremers, gaf deze aan weg te moeten. Het was inmiddels avond en zijn jonge gezin zat thuis op hem te wachten. De volgende dag zou hij vroeg naar het kantoor komen om het hele project door te nemen. Aan de overkant van de straat was een camping gevestigd waar Timo wat kon eten. De camping was in handen van een Brits stel dat het enkele jaren ervoor gekocht had van Cremers. Ze waren al op de hoogte gesteld van Timo's komst.

Voordat de directeur in zijn jeep wegreed, draaide hij zijn raampje nog even open. 'Mozes, onze nachtwaker komt altijd rond een uur of acht. Als er iets is kun je bij hem terecht en anders kun je mij op m'n GSM bereiken. Edson zal even een Malawiaanse simkaart en mijn nummer aan je geven. Eet smakelijk en zorg dat je goed uitrust zodat je fit bent. Na ons gesprek morgenochtend stuur ik je meteen naar Kasungu National Park, maar dat hoor je allemaal nog wel.'

Op de camping kon Timo een paar minuutjes gebruikmaken van de computer. Via zijn reisweblog 'Spakie87.waarbenjij.nu' stelde hij zijn volgers op de hoogte van het verloop van de vlucht en zijn eerste kennismaking met Afrika.

Reisverslag

Spakie87, 10 oktober 2010

Malawi, Lilongwe

AANKOMST AFRIKA

@ de thuisblijvers

Net aangekomen in Lilongwe. De reis verliep volgens planning (geen vertragingen), maar hakt er wel in. Ben doodmoe.

Het is hier 31 graden, gevoelstemperatuur ligt nog hoger. Zal jullie niet te jaloers maken.

Edson heeft me opgepikt van Lilongwe Airport. Hij werkt al jaren voor Bokiko en heeft me onderweg veel verteld over het land. Leuk om die verhalen uit de mond van een Afrikaan te horen.

Bij het kantoor van Bokiko werd ik opgevangen door Maarten Cremers, de directeur. Aardige vent, beetje bralaap, type corps-bal. Maar heeft het wel goed voor elkaar. Ik blijf vannacht in het gastenverblijf bij het kantoor van Bokiko pitten en word dan morgen na een gesprek met Cremers meteen op pad gestuurd. Ik laat alles maar op me afkomen.

Ga nu eerst een hapje eten en dan lekker tukken. Avontuur in volle gang!

Update volgt snel!

2

Timo had geen oog dichtgedaan. Voordat hij ging slapen sloeg hij eerst vijf muggen tegen de muur kapot, waardoor er kleine roodzwarte vlekjes waren ontstaan op de witgeverfde achtergrond. Hij had de ramen in het slaapkamertje wagenwijd opengezet om frisse lucht naar binnen te laten stromen. Het muggengaas, dat voor de ramen gespijkerd was, zag er niet uit alsof het de beestjes tegen zou kunnen houden. Telkens als hij de slaap net gevat had, begon het weer, dat onophoudelijke gezoem. Eerst leek het nog ver weg, alsof het van buiten kwam, maar al snel werd het steeds luider en dichterbij. Om z'n bed was een klamboe gespannen, een net tegen de muggen, maar dat bood geen weerstand tegen het irritante geluid.

Tijdens een bezoek aan dokter De Kort in de huisartsenpraktijk, twee dagen voor z'n vertrek uit Nederland, had deze hem gewezen op het verhoogde risico op malaria in de Zuid-Afrikaanse landen. 'Malaria loop je op door een steek van een malariamug en kan verregaande gevolgen hebben voor je gezondheid. Iedere dertig seconden sterft er een kind in Afrika ten gevolge van deze ziekte door gebrek aan juiste medicatie.' Ook toeristen bleken vaak terugkerende bijverschijnselen te hebben, nadat ze eenmaal gestoken waren door zo'n muggetje.

'De twee bekendste medicijnen tegen malaria zijn Lariam en Malarone. Lariam hoef je slechts eenmaal per week te slikken, maar kan vervelende bijwerkingen veroorzaken zoals misselijkheid, buikkrampen, slapeloosheid, vreemde dromen en duizeligheid. Malarone is een beter preventief middel, maar dient tweemaal daags ingenomen te worden,' informeerde dokter De Kort hem op zakelijke toon. Timo had, vlak voor vertrek, voor bijna tweehonderdvijftig euro aan Malarone ingeslagen voor drie maandjes Afrika.

'Tweehonderdvijftig euro aan medicijnen en dan nog de hele nacht wakker gelegen door die klote insecten,' dacht Timo toen om kwart over zes de zon donker Afrika binnen enkele minuten in een klaarlicht continent omtoverde. Hij had de wekker op zeven uur ingesteld. Maarten Cremers zou rond half acht op het kantoor aanwezig zijn om Timo's functie samen met hem door te spreken.

Hij sloeg de dunne lakens van zich af, kroop onder de klamboe vandaan en ging onder de douche staan in de hoop daar de vliegريس en de onrustige nacht van zich af te kunnen spoelen.

Nadat hij zich aangekleed had, liep hij door de gang en het tussenvertrek grenzend aan het kantoor van Cremers in de richting van de keuken. Achter het bureau in de tussenruimte zat een meisje. 'Goedemorgen. Ik ben Felicia, de secretaresse van meneer Cremers,' zei ze met een verlegen lachje.

Timo bleef verrast staan. Er was een keurig meisje vóór hem opgestaan, van wie hij zo op het eerste gezicht niet de leeftijd kon inschatten. Vanachter haar bureau keek ze hem met een vriendelijke blik aan. 'Hallo Felicia. Ik had nog niemand op kantoor verwacht zo vroeg in de ochtend, dus je liet me schrikken.'

'Oh, sorry. Dat was niet mijn bedoeling. Ik begin iedere ochtend om zeven uur. Hoe was uw eerste nacht hier in Malawi? Waarschijnlijk heeft u kennis kunnen maken met de Afrikaanse muggen.'

'Kun je zo goed aan me zien dat ik slecht geslapen heb?' grapte Timo.

Lachend reageerde ze, inmiddels wat minder verlegen: 'Nee, hoor. Ik heb weleens erger gezien. Zal ik een ontbijtje voor u klaarmaken?' Net nadat Timo bevestigend op haar vraag geantwoord had, kwam Maarten Cremers fluitend binnenwandelen met een stapel papieren onder zijn arm. 'Goedemorgen Felicia, alles goed?' Zonder haar antwoord af te wachten, liep hij zijn kantoor in en maakte een handgebaar naar Timo dat hij hem moest volgen.

'Ik heb een bus spray meegenomen voor je,' begon hij. 'Met spul dat de muggen op een afstandje houdt. Gisteren ben ik vergeten om het te geven. Dit is echt het beste middel dat er bestaat.' Op de vraag of hij al ontbeten had, zei Timo dat Felicia in de keuken voor hem bezig was. Net voordat hij achter Cremers het kantoor ingelopen was, had hij haar de keuken in zien gaan.

'Oké, dan kan ik je ondertussen vertellen wat je te wachten staat.' Cremers stak z'n hand uit naar Timo en reikte hem een sleutelbos aan. 'Dit zijn de sleutels van je auto in de komende weken. Het is de donkergroene Landrover, die meteen links geparkeerd staat als je binnenkomt door de poort. Heb je die gisteravond nog zien staan toen je hier met Edson aankwam?'

Het was een pick-up jeep. In de cabine waren er zowel voor- als achterin drie zitplaatsen. Achter de cabine zat een laadbak, waarvan Timo de avond ervoor al gezien had dat die helemaal volgeladen was met kakikleurige

legertenten. Cremers ging door met zijn verhaal. 'Hij houdt er een aardig tempo in,' dacht Timo, maar dat had hij ook al aan hem gemerkt tijdens het telefoongesprek enkele dagen voor zijn komst naar Malawi. 'Je hoeft je nergens zorgen over te maken, ik regel alles voor je,' had de directeur van Bokiko nog geen vijf dagen daarvoor gezegd op achtduizend kilometer afstand en nu zat hij al tegenover hem door te ratelen, zonder er bij stil te staan dat alles voor hemzelf wel bekend was, maar voor Timo een volkomen nieuwe ervaring. Cremers hield niet van geneuzel, dat was duidelijk.

'Felicia heeft van de week een laptop voor je geregeld. Op Lifupa lodge kun je gebruikmaken van draadloos internet. De lodge ligt midden in Kasungu National Park, behoorlijk ver van de bewoonde wereld. Jullie rijden daar straks met z'n drieën - Banja, Edson en jij - naartoe. Het duurt ongeveer vijf uur om er te komen, dus het is best wel een vermoeiende trip. De wegen in Malawi zijn wat hobbeliger dan in Nederland, dat heb je gisteren vast al gemerkt tijdens de rit van het vliegveld hiernaartoe.'

'Daarom heb je zeker Landrovers,' reageerde Timo.

'Ja, inderdaad. Die zijn voor ruig terrein gemaakt.' Cremers bladerde ondertussen vluchtig door zijn aantekeningenboekje. 'Ik zal je kort wat vertellen over Banja en Edson. Je zult veel met die jongens samenwerken. Ze maken op dit moment de auto's gereed voor vertrek. Banja en Edson werken het langst van alle veertig medewerkers voor me. In de afgelopen twintig jaar zijn ze er iedere keer bij geweest als de Infantry Battle School naar Malawi kwam. Als het aan mij ligt, zouden zij samen het operationele management op zich kunnen nemen in Kasungu National Park, ware het niet dat de Infantry Battle School een Europese vertegenwoordiger namens Bokiko bij de oefening vereist. Die taak is voor jou weggelegd, Timo.' Cremers legde zijn rechterhand op Timo's schouder terwijl hij de laatste zin uitsprak.

Hij had in hun telefoongesprek kort uitgelegd wat de werkzaamheden zouden zijn tijdens het project. Omdat er zo weinig tijd was voor Timo's komst naar Malawi, had Cremers de achtergronden van het avontuur zeer beknopt omschreven. Op woensdag waren ze in contact getreden en vier dagen later zat Timo al in het vliegtuig. Bokiko zou de daaropvolgende weken in opdracht van het Britse leger aanwezig zijn in Kasungu National Park ter ondersteuning van een oefening voor een groep studenten van de Infantry Battle School.

'Ik had in mijn mail toch al enigszins uitgelegd wat de bedoeling is?' Timo knikte. Er werd op de deur geklopt. Cremers riep, geïrriteerd door de

onderbreking in z'n verhaal: 'Kom binnen,' waarna Felicia binnentrad. Ze droeg een dienblad met daarop een bord vol belegde broodjes, een glas versgeperst sinaasappelsap en vers fruit, waarschijnlijk afkomstig van de bomen uit de achtertuin. Nog voordat Felicia het dienblad voor Timo neergezet had en hij haar daarvoor kon bedanken, zei Cremers: 'Bedankt Felicia, kun je ervoor zorgen dat we vanaf nu niet meer gestoord worden?' Felicia murmelde iets onverstaanbaars en huppelde naar buiten. Ze trok de deur geruisloos achter zich dicht.

Cremers was uit zijn concentratie gehaald door haar binnenkomst. Timo hervatte daarop het gesprek: 'Het stond toch ruim van tevoren vast dat deze oefening plaats zou vinden? Over vier dagen begint het al. Ik begrijp niet zo goed waarom je dan zo laat op zoek bent gegaan naar een geschikte kandidaat uit Nederland?'

'Twee dagen voordat wij in contact kwamen, hebben Linda en Jordan, een Iers stel van jouw leeftijd, ons in de steek gelaten. Linda was van plan om hier in Lilongwe het Bokiko Hotel te runnen, terwijl Jordan de oefening in Kasungu National Park voor z'n rekening zou nemen. Hij heeft de voorbereiding wel voor een groot gedeelte gedaan, maar is een week geleden samen met Linda plotseling opgestapt. Ze vonden dat ze te ver van elkaar moesten werken en hadden geen zin om dat acht weken lang vol te moeten houden.' Uit de uitdrukking op zijn gezicht maakte Timo op dat Cremers weinig begrip op kon brengen voor hun besluit.

'Hadden ze dat niet van tevoren kunnen bedenken dan?'

'Ja, dat zou je wel zeggen. Blijkbaar denkt niet iedereen even ver vooruit. Maar dat is de reden dat alles zo snel met jou geregeld moest worden, Timo. Ik ben blij dat je er bent, ik heb geen idee hoe ik het anders op had moeten lossen.' Op deze eerste ochtend in Malawi kreeg Timo gelijk het gevoel dat hij niet zonder reden naar het land gekomen was. Cremers kende hem amper, maar gaf in hun eerste gesprek al aan dat Timo een redder in nood was.